

تقی شهرام به روایت اسناد

www.ketab.ir

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

فروست:

شابک:

وضعیت فهرست نویسی:

موضوع:

موضوع:

موضوع:

شناسه افزوده:

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

کریمی، احمدرضا، ۱۳۳۰ -

تقی شهرام به روایت اسناد/ تألیف احمد رضا کریمی.

تهران: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۹۸.

۷۰۸ ص.

مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۱۰۶

اسناد؛ ۸۳

۶۵۰۰۰۰ ریال: ۷-۹۴۱-۴۱۹-۹۶۴-۹۷۸

فیبا

شهرام، محمدتقی، ۱۳۲۶-۱۳۵۹.

سازمان مجاهدین خلق ایران

Sazman Mojahedin Khagq Iran

مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

۱۳۹۸ ک ۴ ش ۹۶/ ۱۵۴۲ DSR

۹۵۵/۰۸۴۰۴۵۲

۵۶۱۳۱۲۷

گروه پیداست
کتاب گرد
پیر و ادب باله

عنوان: تقی شهرام به روایت استاد

تألیف: احمد رضا کریم

نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰۰ قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان

حروف چینی و لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۹-۹۴۱-۷

ISBN: 978-964-419-941-7

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به میدان قدس، روبه روی پمپ بنزین اسدی، پلاک ۱۹۵۴،

مرکز اسناد انقلاب اسلامی. صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۳۸۹۶ تلفن: ۲۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس: ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irdc.ir

ارزیاب: دکتر صفالدین تبرائیان

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۵	پیشگفتار
۱۷	فصل اول: بازداشت و فرار از زندان
۱۹	آغاز
۲۲	دستگیری و محکومیت
۲۵	دوران زندان در تهران
۲۶	انتقال به زندان ساری
۲۸	سابقه‌ی شناخت پیشینی شهرام از ستوان احمد
۲۸	داستان فرار از زندان ساری
۳۷	ادامه‌ی ماجرا و سرنوشت حسین عزتی کمره‌ای
۴۰	شبهه‌ی ساختگی بودن فرار زندان ساری
۴۷	وصل به سازمان مجاهدین
۴۹	اطلاعیه‌ی سازمان درباره‌ی فرار از زندان ساری
۵۱	فصل دوم: ورود به مرکزیت و پروسه‌ی قدرت
۵۳	جمع‌های بررسی و تصمیم
۵۵	ترور یک مستشار امریکایی با سلاح غنیمتی

- کشته شدن رضا رضایی ۵۶
- رضا رضایی، آغازگر حاکمیت استالینسم و نیز انحصارگرایی سران سازمان ۵۸
- سازمان مجاهدین خلق، پس از رضا رضایی ۵۹
- نخستین ترور داخلی، هم‌زمان با حضور شهرام در مرکزیت ۶۳
- درباره‌ی سوزاندن بسته‌ی مشکوک ۶۷
- ضربه به گروه شعاعیان - شایگان ۶۹

فصل دوم: مارکسیست شدن شهرام و روند تغییر ایدئولوژی در سازمان ۷۳

- شهرام در روند تکمیل دگردیسی خود و سازمان ۷۵
- مبانی ایدئولوژیک در متون آموزشی ۷۶
- ریشه‌دو بند کسب سم در رگ‌های سازمان ۸۱
- انتشار «مقاله‌ی پرچم» مرحله‌ی اول علنی کردن تغییر ایدئولوژی ۸۴
- جدول مارکسیست‌شدگان سازمان مجاهدین خلق در فاصله‌ی ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۴ ۸۵

فصل چهارم: تغییرات اساسی در تشکیلات و سازمان‌دهی ۸۹

- اعزام چند کادر مهم به خارج از کشور ۹۱
- وجود پایگاه در بغداد و قتل زیر شکنجه‌ی یک عضو اعزامی ۹۳
- نخستین سیاحت مجاهدین خلق در عراق ۹۳
- خانه و پایگاه در بغداد ۹۴
- جریان‌های مرتبط با مجاهدین خلق در عراق ۹۵
- رابطه‌ی قدیمی مجاهدین خلق با عوامل سفارت عراق در ایران ۹۷
- مرگ فجیع یک مجاهد اعزامی در پایگاه سازمان در عراق ۹۸
- مطالعه‌ی موردی چند تن از زنان سازمان ۱۰۴
- سیمین صالحی ۱۰۵
- منیژه اشرف‌زاده کرمانی ۱۰۷
- فاطمه فرتوک‌زاده ۱۰۸

فصل پنجم: اختلاف‌های ایدئولوژیک و تصفیه‌های خونین.....	۱۱۱
ملاقات با روحانیون حامی سازمان و اعلام تغییر ایدئولوژی به آنها.....	۱۱۳
طرح ترور آیت‌الله دکتر بهشتی در سال ۱۳۵۴.....	۱۱۴
اخراج و تصفیه‌ی شریف‌واقفی از مرکزیت.....	۱۱۶
انشعاب مخفی شریف‌واقفی و صمدیه‌لباف.....	۱۱۸
ترورهای سیاسی موفق، ابزار تحکیم سلطه (به موازات تصفیه‌ی درونی).....	۱۱۹
کشتار زندانیان در تپه‌های اوین.....	۱۲۱
صمیم به ترور مجید شریف‌واقفی و مرتضی صمدیه‌لباف.....	۱۲۳
مهوم «اعدام انقلابی» و «تصفیه‌ی تشکیلاتی» در یک سازمان بسته.....	۱۲۴
ترور فایز محمد شریف‌واقفی.....	۱۲۸
انعکاس درونی «اعدام انقلابی» شریف‌واقفی.....	۱۲۹
ترور ناموفق صمدیه‌لباف و دستگیری وی.....	۱۳۳
ترور بیمارگونه‌ی محمد قینی.....	۱۳۵
تصمیم‌گیری براساس توفهم.....	۱۳۵

فصل ششم: دستگیری خلیل و وحید، انتشار بیانیه‌ی اعلام مواضع و تداوم

ضربه‌ها.....	۱۴۱
دستگیری و شناسایی خلیل دزفولی.....	۱۴۳
دستگیری وحید افراخته.....	۱۴۹
پیروزی رژیم در ابعاد مختلف.....	۱۴۹
دامنه‌ی گسترده‌ی همکاری وحید افراخته همراه با انعکاس ترورهای ایدئولوژیک	

فصل هفتم: مرگ‌های سیاه و بحران آفرین.....

کابوس مرکزیت:.....	۱۵۷
فاطمه فروتوک‌زاده در چرخه‌ی فریب و توطئه.....	۱۵۷
خواهران نابغه در چنبره‌ی مرگ‌های سیاه و خاموش.....	۱۶۵

- ۱۶۵..... رفعت افراز: شهادتین به هنگام مرگ؟
- ۱۶۷..... رضا شاه به داور: برو بمیر!
- ۱۶۷..... یزدانیان به محبوبه: برو خودت را بکش!

فصل هشتم: هسته یا هسته‌های مذهبی، موازی با ماجراهای درون زندان / آخرین ترور

- ۱۷۳..... داخلی / فاجعه‌ی خودکشی سرگرد محبی
- ۱۷۵..... تولد «هسته‌ی مذهبی»
- ۱۸۰..... گروه «فریاد خلق»
- ۱۸۱..... گروه علی‌رضا الفت
- ۱۸۳..... وضعیت زندانیان سیاسی قبل و بعد از جنبش مسلحانه
- ۱۸۵..... موقعیت و تنجیب زندان‌ها
- ۱۸۸..... شکل‌گیری ازلی در بهانه‌ی احیای گذشته
- ۱۹۳..... جذب و عضوگیری و سپس صفیه و ترور یک عضو پولدار

فصل نهم: شمارش معکوس سقوط / اشباحها و فرارها / شهرام در پروسه‌ی خلع

- ۱۹۹..... مسئولیت
- ۲۰۱..... تعامل و گفت‌وگو در رأس دو سازمان
- ۲۰۲..... قطع ارتباطی یکساله (از لحاظ امنیتی و تدارکات)
- ۲۰۴..... • اختلاف لاینحل در تئوری و عمل
- ۲۰۴..... خواب آشفته‌ی «جبهه‌ی واحد توده‌ای»
- ۲۰۶..... • جوه مثبت انتشار فایل صوتی مذاکرات شهرام و اشرف
- ۲۰۶..... مجموع سازمان در خدمت امنیت تقی شهرام
- ۲۱۰..... حفظ تشکیلات و اعضا یا حفظ تقی شهرام
- ۲۱۱..... «درز» اسرار مرکزیت به بدنه‌ی سازمان
- ۲۱۴..... حاکمیت سانسور مرکزیت
- ۲۱۶..... افشای ابرازشدن زنان

۲۲۰	انشعاب‌ها و فرارها
۲۲۵	تئوری رکود یا مقاله‌ی نفت
۲۲۵	آخرین دست و پا زدن‌های مرکزیت
۲۲۷	تغییر رهبری
۲۲۷	تبدیل مرکزیت به شورای مسئولین

فصل دهم: بقایای سازمان (خطّ مارکسیست‌شدگان): از خیابان‌های پاریس تا اوین .. ۲۲۹

۲۳۱	رنوشت سازمان و مرکزیت در نیمه‌ی اول ۵۷
۲۳۵	آخرین دستگیری و زندان
	فشرده: مصاحبه با احمد رضا کریمی درباره‌ی دوران هم‌زندان بودن با
۲۴۱	تقی شهرام
۲۵۹	خطّ اصلی شهرام در بازجایی و محاکمه:
۲۵۹	ردّ صلاحیت دادگاه انقلاب اسلامی
۲۶۱	اطلاعیه‌ی رسمی درباره‌ی تشکیل دادگاه
۲۶۴	چالش درخصوص حضور وکیل تقی شهرام
۲۶۶	شکایت‌های موجه و نیمه‌موجه
۲۶۶	● تلاش گروه رجوی برای منصرف کردن شاکی
۲۶۹	● شکایت خانواده‌ی مرتضی هودشتیان از تقی شهرام
۲۷۰	● نتیجه‌گیری مادر فرهاد صفا نسبت به مرگ او
۲۷۱	● شکایت عجیب مادر محسن خاموشی از تقی شهرام
۲۷۳	محاکمه و اعدام
۲۷۷	گروه رجوی و محاکمه‌ی تقی شهرام
۲۸۱	نمونه‌هایی از واکنش‌های رسانه‌ای محاکمه‌ی شهرام

۵۸۲	جمع‌بندی
۲۸۵	قضاوت‌ها و نظرها
۲۸۷	چندگانگی در قضاوت‌ها
۲۹۳	نمونه‌ای از نقد همه‌جانبه
۲۹۵	خلط مبحث و پریشان‌گویی برخی از منتقدان مرکزیت
۲۹۷	گاه‌شمار
۳۰۷	پیوست‌ها
۴۱۳	اسناد
۶۷۳	کتابخانه
۶۷۷	نمایه

www.ketab.ir

مقدمه

در هر مجمع از دوران تاریخ‌ساز این کشور، همت پژوهشگران متوجه موضوعی ویژه می‌گردد که به علل و دلایل خاص اولویت می‌یابند. در لابه‌لای اسناد و مدارک تاریخ معاصر ایران، اوراقی ناخوانده به چشم می‌خورد که کنگاش و جستجویی مضاعف را می‌طلبند. از این اوراق گاه مدت زمانی طولانی بگذرد و گاه به رویدادهایی معطوف است که به لحاظ کرونولوژیک چندان از ما دور نیستند. در این میان، بسیاری از حوادث و رویدادها، یا به دلیل برخورداری از ویژگی موضوعی و حساسیت تاریخی یا به خاطر نقشی که افرادی خاص در آنها ایفا کرده‌اند و یا ردّ پاهایی که از توطئه و مکر دشمنان پیدا و پنهان بر جای مانده است، مشمول مرور زمان نمی‌شوند و از حیثی توجه تاریخ‌نویسان و پژوهندگان خارج نمی‌گردند.

با توجه به آنچه بیان شد، معاونت اسناد و کتابخانه‌ی این مرکز با تمرکز بر اسناد موجود همراه با بررسی دقیق صحت و سقم وقایع و اظهارات، مجموعه کتاب‌هایی را با همکاری صاحب‌نظران هر رشته و کارشناسانی که اغلب خود ناظر سیر حوادث و رویدادها بوده یا در آن نقش داشته‌اند، تدوین و تألیف نموده به بازار نشر عرضه می‌کند. با امید به رونق بیشتر چنین تحقیقات و آثاری، از خوانندگان نکته‌سنج انتظار داریم که دیدگاه‌ها و نظرات خود را با این مرکز در میان گذارند.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی